

Hble. Sra. Esther Niubó Cidoncha
Consellera d'Educació i Formació Professional
Generalitat de Catalunya

Barcelona, 28 de maig de 2026

Honorable Sra. Niubó,

El passat divendres 22 de maig, algú del Departament d'Educació va agafar un telèfon i va trucar a la pediatra de la meva filla. La pediatra havia redactat un informe clínic recomanant que la meva filla, Cristina, que té dotze anys i síndrome de Down, fos escolaritzada en un centre amb altres adolescents amb síndrome de Down perquè pateix un aïllament social progressiu que es va documentant des de fa més d'un any. La resposta del Departament d'Educació no va ser preguntar com podien ajudar ni vetllar per la salut de la meva filla. Va ser trucar al Departament de Salut per demanar-li explicacions a la pediatra i renyar-la per haver redactat l'informe.

Honorable Consellera, hem acabat el procés d'admissió de la nostra filla Cristina Castells i Guillén a un centre d'educació especial de Barcelona i alguna cosa no funciona al Departament d'Educació, i en específic al Consorci d'Educació de Barcelona.

Li escric per explicar-li com aquest episodi denota cinc contradiccions greus del Departament que dirigeixi i li formulo quatre preguntes, i un prec.

Contradicció 1: El Departament demana a les famílies que triïn l'escola més propera i les penalitza per fer-ho.

La web del Departament d'Educació és clara: *"cal partir del principi que la millor escola és la que està ubicada al vostre barri, municipi o aquella que tingueu més a prop, atès que incrementa el sentiment de pertinença a la comunitat on viviu i en què us relacioneu, afavoreix l'autonomia dels infants i és l'opció més sostenible i conciliadora."* I encara més, el Consorci d'Educació de Barcelona defineix la proximitat com *"un dels criteris prioritaris que es tenen en compte per establir un ordre de prioritat en l'accés."*

Al novembre de 2025, l'Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP) va recomanar a la nostra família que visitéssim les tres escoles d'educació especial de l'àmbit cognitiu més properes al domicili. Així ho vam fer. El **17 de febrer de 2026** vam prendre la nostra decisió: el Col·legi Paideia, a poc més d'un quilòmetre i mig de casa i l'únic centre proper amb alumnes amb síndrome de Down, era el que necessita la Cristina.

Sis dies després, el **23 de febrer**, el Consorci va publicar al DOGC un nou sistema de zones per als centres d'educació especial que mai no havia existit fins llavors. La preinscripció s'obria el 4 de març. Ningú no ens va avisar del canvi. Havíem pres la nostra decisió seguint les instruccions del seu departament a través de l'EAP. I el Departament d'Educació ens va negar la puntuació de proximitat perquè l'escola Paideia, malgrat la proximitat, quedava en una altra zona.

Contradicció 2: El DOGC estableix que l'interès superior de l'infant ha de prevaldre sobre qualsevol altre criteri. No va prevaldre.

La resolució del Consorci publicada al DOGC (Núm. 9610, 23 de febrer de 2026) estableix en el seu article 10.2 la "*prevalença de l'interès superior de l'infant*" com a principi d'actuació del Servei d'Escolarització.

La pediatra de la meva filla, del sistema públic de salut de la Generalitat de Catalunya, ha documentat clínicament que la Cristina pateix un aïllament social progressiu i que l'escolarització amb altres adolescents amb síndrome de Down és una necessitat mèdica. Davant d'aquestes consideracions, un inspector del Consorci que signa amb les lletres A.A. ens va escriure:

“Segons la normativa vigent, la zonificació preval sobre la distància física o el temps de desplaçament.”

Llegiu-ho de nou: el criteri de proximitat no té en compte la proximitat. I el sistema de zonificació ha prevalgut sobre "*el principi que la millor escola és ... aquella que tingueu més a prop*", com diu la web del Departament. La zonificació ha prevalgut sobre l'interès superior de la meva filla.

Com a resultat, el Consorci ha assignat la Cristina al FEP Aprenents, a sis quilòmetres de casa, un centre que requereix agafar dos metros i un autobús d'anada i dos metros i un autobús de tornada, cada dia. Això fa que la necessària autonomia de la Cristina esdevingui pràcticament impossible. A més, la salut de la Cristina ha estat menystinguda. L'escola on l'han enviada, no té cap alumne amb síndrome de Down. Cap.

L'equip docent de l'Escola Joan Miró, que ha acompanyat la Cristina des de l'Educació Infantil fins a sisè, ha emès un informe que confirma l'aïllament social progressiu, recomana explícitament un centre amb alumnes amb síndrome de Down i avalua la proximitat com a factor clau per al seu desenvolupament i autonomia. Agraïxo a aquest equip de mestres el suport que ens han donat tots aquest any. I espero, sincerament, que el seu departament no els truqui per renyar-los.

Contradicció 3: El sistema de zones s'estrena a Barcelona precisament amb la població que més necessita autonomia

El sistema de zones per als centres d'educació especial no existia fins enguany. S'ha creat i s'ha aplicat per primera vegada al curs 2026-2027, sense previ avís, sense debat públic i sense cap estudi d'impacte publicat.

I s'ha creat sense els mecanismes correctors que sí que existeixen per a les escoles ordinàries. Per a les famílies amb fills sense discapacitat, la resolució del Consorci (article 2.2) garanteix que els tres centres públics i concertats més propers compten com a centres de proximitat "*encara que no pertanyin a la zona.*" Per a les famílies amb fills amb discapacitat que necessiten un centre d'educació especial, no existeix cap mecanisme equivalent.

La diferència de tracte no és una negligència administrativa. És una decisió de disseny: algú va redactar la normativa, algú la va revisar, algú la va aprovar. I ningú va tenir en compte que els alumnes amb discapacitat mereixien la mateixa protecció que la resta, o de fet, en mereixen més. No es pot experimentar amb alumnat de centres amb alumnat d'educació especial.

El resultat és que el sistema de zones s'ha estrenat precisament amb la població que més necessita una escola propera. Per a un adolescent amb discapacitat intel·lectual, l'autonomia en el transport públic no és una comoditat: és un objectiu terapèutic fonamental i molt difícil d'assolir. Requereix un trajecte senzill i repetible. Sis quilòmetres i sis transports al dia no ho són.

Contradicció 4: La resposta del Departament d'Educació a un informe del Departament de Salut és trucar la metgessa per renyar-la

Tornem a on havíem començat.

El Departament de Salut de la Generalitat ha emès, a través de la pediatra de la Cristina, un informe clínic que documenta un problema de salut real (l'aïllament social) i recomana una solució concreta. Dos departaments del mateix govern. Un documenta una necessitat per raons mèdiques. L'altre, en lloc de preguntar com pot ajudar, dedica recursos humans i temps de funcionaris a trucar per demanar-li explicacions a la metgessa.

No sé si qualificar-ho d'incompetència o de mala fe. Sé que algú, dins del seu departament, va considerar que la prioritat no era saber com ajudar una nena de dotze anys amb un 69% de discapacitat reconeguda, sinó protegir un sistema de zones que ja es començava a veure que no funcionava.

Contradicció 5: L'Estat espanyol ha ratificat les convencions internacionals que el Departament d'Educació està vulnerant

Aquesta és la contradicció més greu en termes jurídics, i la que fa que la situació vagi molt més enllà d'una família i d'un curs escolar.

L'article 24 de la Convenció de l'ONU sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (CDPD), ratificada per l'Estat Espanyol el 2008 i d'aplicació directa, garanteix el dret a l'educació sense discriminació i prohibeix expressament la discriminació indirecta per raó de discapacitat. L'article 2 defineix la discriminació indirecta com qualsevol disposició que, tot i ser aparentment neutral, generi un impacte desproporcionadament advers sobre les persones amb discapacitat. Un sistema que garanteix mecanismes correctors de proximitat als alumnes ordinaris però no als alumnes amb discapacitat compleix exactament aquesta definició. No és una opinió: és la definició que figura als tractats que l'Estat Espanyol ha signat i ratificat.

L'article 3 de la Convenció de l'ONU sobre els Drets de l'Infant (CDI), també ratificada per l'Estat Espanyol i també d'aplicació directa, obliga a fer prevaldre l'interès superior de l'infant en totes les decisions que l'afecten.

El sistema de zones ho vulnera tot plegat.

La prevalença de l'interès superior de la Cristina l'hem al·legat a totes les nostres comunicacions amb el Departament: amb la primera reclamació que vam presentar després de publicar-se la llista provisional de sol·licituds, a tres comunicacions amb l'inspector que signa com a A.A., a un correu electrònic escrit a la Gerent del Consorci d'Educació de Barcelona, Sra. Anna Terra, en una carta entregada a la directora general d'Educació Inclusiva i Benestar de l'Alumnat, Sra. Susana Tarapiella, i a una trobada en persona amb la presidenta de la Comissió de Garanties d'Admissió, Sra. Mireia Martínez Tomé.

Tothom en tenia coneixement i ningú el va adreçar ni va respondre les nostres preguntes explícites sobre per què el Departament contravenia aquest principi.

Honorable Consellera, no li demanem cap favor. Li demanem transparència i respostes a quatre preguntes que qualsevol ciutadà té dret a obtenir:

1. Per quina raó el sistema de zones s'aplica per primera vegada als alumnes amb discapacitat que necessiten centres d'educació especial i no a la resta de l'alumnat de Barcelona?
2. Per quina raó el sistema de zones per als centres d'educació especial no disposa de cap mecanisme corrector de proximitat equivalent al que sí existeix per a les escoles ordinàries (article 2.2 de la resolució del Consorci, DOGC Núm. 9610)?
3. Qui va autoritzar la trucada a la pediatra del sistema públic de Salut per demanar-li explicacions per haver redactat un informe clínic, i amb quin fonament legal?
4. Com és compatible el sistema de zones per als centres d'educació especial amb l'article 24 de la CDPD i l'article 3 de la CDI, ambdós d'aplicació directa a Espanya?

I el nostre prec:

La Cristina ha d'estar escolaritzada en un centre de proximitat al domicili i amb altres alumnes amb síndrome de Down el proper setembre. Només hem trobat un centre que reuneixi aquestes característiques. Li demanem que el Departament corregeixi els despropòsits, respecti els tractats internacionals i la prevalença de l'interès superior de l'infant, i que la Cristina Castells i Guillén sigui admesa a l'Escola Paideia.

Li agraïm la seva atenció i quedem a l'espera de les seves respostes.

Atentament,

María Teresa Guillén Corvera

Correu electrònic: mtereguillen@hotmail.com

PD/ Properament posarem aquests fets en coneixement dels mitjans de comunicació.